

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za četrt leta " 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
majo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 7.

V Mariboru, dne 13. februarja 1902.

Tečaj XXXVI.

Kaj je narodnost?

Za narod živimo,
Za brate smo mi.
Narodna.

Narodnost je oni duševni pečat, katerega je Bog vtisnil vsakemu človeku, da se razloči in spozna, h kateremu narodu da spada. Narodnost je plamen svete ljubezni do svojega naroda in do vsega, kar je narodovega.

V širjem smislu razovedamo in razumevamo narodnost z narodno nošo, z narodnimi pesmami, pripovedkami, igrami, predgovori itd.

Narodnost tirja od vsakega človeka, da spoštuje in ljubi tisti narod, česar ud je. Narodnost probuja v nas hvaležnost do tistega dela zemlje, katera nas je v svojem naročju odredila in nas preživila.

Narodnost je zvezana z narodom tako, da ni pod milim nebom naroda brez narodnosti, in tudi ni mogoče, da bi se narod brez nje vzdržal! Ako nima narod ljubezni do samega sebe, ako se zaničuje in tuje bolj čista od domačega, je za zmiraj zapuščen v žalni sužnosti, dokler ne izgine s površja zemlje. Ako se ne zbudi in iz svojega spanja ne prebudi, mora se z drugim narodom pokoriti in svojo lastno mater zatajiti. Vzgled nam je žalostna zgodovina drugih narodov.

Narodnost je pa vsakemu človeku tako prirojena, da jo le težko zataji; ker pretežko je zatreći to, kar je človek z materinskim mlekom vsesal. Zato peče vsakega narodnega odpadnika in izdajnika vest, katero skuša

zatreći stem, da taji Boga. Z materinskim mlekom smo vsesali ljubezen do naroda in to je podoba tistega pečata, s katerim je Bog vsak narod zaznamoval; to je tisti notranji glas, ki je dar Stvarnikove volje. Ta glasba, kateri kakor odmev narodne ljubezni izvira iz srca, ne miruje nikoli v nas; on nas vodi, da svoje bolj ljubimo od pтуjega. Moč tega glasu, pa je večja ali manja, in to zaradi razmer večjega ali manjega poznavanja samega sebe, svojega naroda in njegovih potreb. In ker so vse navade narodove narodu svete, ker iz istega znamenja izvirajo, s kojim je Bog narod zaznamoval, ravno tako je tudi sveta ljubezen do naroda svojega in do vsega, kar je narodovega.

Iz tega sledi, kako hudo napako stori, ki svojega naroda in vsega kar je narodovega, ne objema z živo ljubeznijo. Tak ne zasluži imena narodovega sina, temveč polutan je! In kaj se naj rečem o onem, kateri je svoji narodnosti protiven, ki zasmehuje njene običaje, ter podkopava narodni proevit in srečo? Tak je prava šiba svojemu narodu in svetu, kajti, on zasmehuje s svojim delom samega Boga ter se zoperstavlja njegovim naredbam; tak osramotuje in omadežuje čistočo tistega duha, katerega mu je Bog sam vlij v srce; tak Boga s prevzetno nogo tepta; tak je suha veja, ki je odpadla od slovenske lipe, ter ni druzega vredna, da se vrže v ogenj.

Slovenska narodna pesem opeva proletstvo nad odpadniki s temi strašnimi besedami:

„Naj vsakdar propada
Kdor narod taji,
Še zemlja ne bo pila
Njegove krvi!“

Pa ne le samo pesem, temveč tudi vsak poštenjak in kristjan, se zgraža nad odpadniki, jih obžaluje, da so zabredli tako daleč, da so sužnji ter podlaga tujčevi peti. Iz tega je tudi izviralo toliko prelivanje krvi v različnih deželah, kjer so se žrtvovale in se še žrtvujejo tolike žrtve za mili dom. Vse to se godi iz ljubezni do svojega naroda in svoje narodnosti, da se zavaruje in pogube obvaruje to, kar je narodovega iz starodavnih časov.

Ker pa ta sveti plamen ljubezni do naroda svojega in vsega kar je njegovega, brez narodne zavesti, njegove prihodnje sreče in zvestega napredovanja v narodnem smislu, za narod samo ob sebi ne more zadostiti, zato mora vsakega izmed nas navdajati sveta dolžnost, da svoj delež na oltar domovine položi. Sveta dolžnost naših sinov in hčera je, da plamen narodne zavesti ne le samo v sebi oživljujejo, temveč jo tudi v drugih prebujojo. Ker pa prava ljubezen nikdar ne počiva, zato tudi vsak pošten sin matere Slave na njenem duševnem polju nikdar ne miruje, dela in dela neprehnom za svoj narod, ne boji se ne znoja in trpljenja ne zasmehovanja protivnikov; in vse to dela iz ljubezni do naroda svojega, brez pohlepa po plači ali pohvali.

In to je, kar imenujemo narodoljubje, domoljubje!

Listek.

Sirotek Dominik.

(Iz francoskega prestavil Al. Č.)

(Konec.)

Kakor bi nesreča hotela potrditi Ivanovo globoko obrekovanje. Nekega dne nastane huda nevihta. Gromelo je in bliskalo, kakor bi bil blizu že sodnji dan. Pri Kodeljevih so ravno kosi, pa nobenemu ni kaj posebno teknilo, tudi govorilo se ni mnogo. Oče Gregor je skimal z glavo pa se plaho oziral na črnozive oblake, ki so se zbirali nad vasjo. Kar nakrat se zabilka, da je vsem vzel pogled in zagrimi, da se hiša strese.

»Za božjo voljo, v kozolec je tresčilo!« Kmalu se čuje po vasi krik: »Gori, gori, na pomoč!« Od vseh strani drijo ljudje skupaj. Dominik je bil med prvimi in najnevarnejše mesto si je poiskal. Iván ga opazi, porine ga siloma v stran kričoč na ves glas: »Se-li nisi še nažrl naše nesreča? To ti je zopet po godu, kaj ne? Še ne bo kmalu tvoje hudojibe konec?«

Dominik hoče oporekati, a od vseh strani čuje preklinjevanje in grozjenje:

»Poberi se, hudičev zaveznik!«
»Ti si to zakrivil!«
»Proč, hudobnež!«

Oče Gregor se trudi na vso moč, da bi ljudi pomiril, a zaman; slednjič že skoro sam verjame, da je mogoče le Dominik kriv, zato se mu približa in pravi: »Idi, idi, saj vidiš, da te ne morem več braniti.«

Od tega dne so se vaščani Dominika še bolj bali. Če je prišel komu nasproti, kar obrnil se je vsak, da bi le tega »Bognasvaruj človeka« ne srečal, in nastala je govorica, da mora vsakdo tekom leta umreti, če ga le Dominik pogleda.

Tako mu seveda ni bilo več mogoče, da bi še ostal v vasi. Šel je na samotni kraj, divji brlog si je izbral za svoj stan, trda skala mu je bila posteljca. Zgodaj v jutro je vstajal ter šel nabirat po gozdov šibovja, čez dan pa je pletel jerbase ter jih ob sobotah prodajal v sosednji vasi.

Toliko je ravno skupil, da se je borne preživel. Res, hudo je bilo, pa Dominik tega ni nikomur tožil. Gospod župnik so ga bili nekaj časa učili krščanskega nauka in sedaj v tej stiski je prav spoznal, kako tolažilne so verske resnice.

Če se ga je hotela lotiti otožnost ali obupnost, spomnil se je Zveličarjevih besed: Blagor ubogim, blagor žalostnim, blagor njim, ki preganjanje trpe; pa je bil potolažen.

Ivan je bil že davno odpustil, tudi na vaščane se ni srdil, čeravno še niso spoznali

svoje krivice; kajti tudi zdaj so še zapirali vrata pred njim, če se je prikazal v vasi, in vaški pobalini so metali kamenje za njim.

Le Jerica mu je bila še vedno naklonjena, njej se je v srce smilil ubogi prognanik. Večkrat je gnala živino tja, kjer je Dominik bival in spletal jerbase ter je ljubko kramljala z njim. Revčeku je kaj dobro dejalo, da se vsaj nekdo še zmeni zanj, bil je Jerici hvaležen za njeno dobrosrčnost in včasi je že tudi sanjaril: »Ko bi hotela biti moja žena«; pa se je zopet otresil te misli, češ, kaj bom revež misil na ženitev, saj se še sam komaj preživim. Jerica zasluži, da bi se ji dobro godilo. Seveda, ko bi si mogel več prislužiti! In začel je še marljiveje splehati jerbase in priučil se je že tudi delati stolce in lepše naslonjače. Glad je kaj dober učenik. Imel je še tudi dosti sreče pri kupčiji, na vadanju je vse specjal. Varčno je zbiral male doneske ter jih skrival v majhno votlinico. »Krajcar krajcarju pomaga«. Kako veselje, ko je nekega dne zamenjal svoj drobiž, pa dobil zanj cel stotak.

Bil si je med tem že tudi postavil majhno bajtico, napravil si posteljo, mizo in dva stola. Za svoj stotak si je pa kupil ladjico, katero je krstil za »Jerico«; z ribarstvom, menil je, se bo pa dalo kaj več zaslужiti. Kako ponosen je bil, ko je sedel prvikrat v njo, pre-

Poseznejši listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
žejo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Posebna dolžnost po tej poti pa je delati tistim, katerim je odgojevanje mladine izročeno.

Stariši, posebno pa matere, katere se največji del pri otrocih prva leta sučejo, naj svoje rodoljubne misli in občutke kakor iz vrelca po materinem mleku v otroke vlivajo, in držeč jih v svojih milih naročjih, jih naj vadijo že od detinstva na prav Izgovaranje milodonečih slovenskih besed, pobožnih molitvic itd. v slovenskem jeziku. Stariši polagajo prvi temelj prihodnjemu šolskemu nauku; učitelji potem nadaljujejo in po svojih zmožnostih dokončajo.

Kamo neki bi mladino brez take priprimoči dognali? Ona bi nam odrasla kakor zelišča na polju ali živina v hlevu; bila bi brez vsake barve, to kar je trava brez rose in cvet rastline brez solnčnih žarkov; bila bi brez narodnega duha, brez narodnega čuta, brez plamena in ognja domorodnega. Domovina bi ne imela v njih zvestih sinov; narod bi svoje prave duševne čuvaje izgubil; narodna hraničica bi svoje neutrudne bučelice, ki dan na dan donašajo med, izgubila, in mesto njih dobila samo med žroče trote.

Toraj je treba vam učiteljem v mlaada in nepokvarjena srca, kakor v rodovitno zemljišče z vsem trudem, seme prihodnosti sejati, seme napredovanja, seme osrčevanja domovine naše; vse to pa boste dosegli z narodnim odgojevanjem. Gorje pa mlademu srcu, ako ga v tem času prevzame kako drugo občutje, izgubljeno je za vedno. Ljubezen do mlega doma in naroda je tisto dragoceno občutje, katero moramo buditi precej v začetku. Kjer tega občutja ni, propadel je narod.

Povzemite toraj, vi stariši in vi učitelji iz tega pouk za gojenje plamteče ljubezni do domovine in do materinega (slovenskega) jezika. Postavite z združenom močjo steber narodne zavesti in skrbite, da bodo naše šole dospele do prave versko-narodne podlage, brez katere pravega naukani, in ga nikdar ne bode. Delajmo toraj za blagor mlega nam naroda slovenskega, žrtvujmo mu dušne in telesne moči, ravnajmo se po geslu: «Vse za vero, dom, cesarja», in hvaležna nam bode domovina, hvaležen bo tudi narod slovenski.

I. V.

Državni zbor.

Dunaj, dne 9. febr.

Celje — padlo.

Z večjo radovednostjo se že dolgo ni pričakoval izid kakšnega glasovanja, kakor v

pričan je bil, da napočijo zanj prijetnejši dnevi.

* * *

Solnce je ravno zahajalo, poslednji žarki so se še zrcalili v mirnem morju. Posamezne čebelice, ki še niso bile dovršile svojega dnevnega posla, so še brenčale od cvetke do cvetke. Gospod župnik se sprehaja po vrtu in moli večernice, kar čuje korake za seboj. Ozre se in vidi Dominika, ki se mu bojavljivo bliža. »Ti si, Dominik«, nagovori ga prijazno, »skoro bi te ne bil več spoznal, tako redko se te vidi. Kaj pa želiš, dragi moj?«

Dominik molči nekaj časa, poznati mu je bilo, da je v zadregi, kajti klobuk mu je vedno hitreje plesal med prsti, slednjič se pa le ojači pa pravi: »Oženil bi se rad, gospod«, in kakor bi se bal, da bi mu poguma ne zmanjkal, pripomni naglo: »Jerica je pridno dekle, vedno je bila prijazna z menoj, če so me tudi vsi drugi zaničevali in preganjali. Mogoče bi pa le privolila v zakon. Bi jo li hoteli poprašati, gospod župnik?«

Gospod župnik ga resno pogleda pa pravi: »Ti bi se rad ženil, na kaj pa, dragi moj, s čim boš pa priživel svojo ženo?« Dominik dvigne ponosno glavo pa pravi: »Zgradil sem si bajtico, dovolj prostorna je za naju in odkar imam lepo ladijo, se ne bojim, da bi

četrtek 6. februarja v proračunskem odseku zastran tolkokrat že imenovanih slovensko-nemških razredov na celjski gimnaziji. Skoro vsi govorniki tega odseka so omenjali v svojih govorih te preporne točke. Nemški narodnjaki, Vsenemci, nemški naprednjaki, ustavoverni veleposestniki in socijalni demokrati so zahtevali odpravo tega zavoda. Čehi in Slovenci so kazali na grdo krivico, ki bi se zgodila Slovencem in v obče vsem Slovenom, če se odpravijo ti razredi. Govoril je v imenu nemških katoličanov tudi baron Morsej, ki je sicer razlagal v priljudnih besedah, da imajo Slovenci pravico do tega zavoda; slednjič pa je reklo, da razumeva Stürgkhov predlog tako, da se imata prej porazumeti nemška in slovenska stranka, preden se premesti spodnja gimnazija iz Celja v Maribor. Stürgkh tega v svojem predlogu ne reče. Gotovo se pa nikdar ne bodo mogli slovenski zastopniki z nemškimi pogoditi v tej zadevi in nikdar privoliti v tako zaušnico, ki bi si jo zasolili Slovenci sami, da se njim vzame ta učni zavod. Ker besede barona Morsev-ja niso bile dovolj jasne, se je še vedno moglo pričakovati, da bosta on in dr. Fuchs glasovala s Slovenci. Toda motili bi se; potegnila sta z drugimi nemškimi strankami in z Italijani ter pomagala vreči celjsko spodnjo gimnazijo s 25 glasovi proti 22 glasovom. Z nami so glasovali Hrvati, Rusini, Poljaki in Čehi ter Rumunc Lupul. Kmalu za Celjem je prišla na vrsto hrvatska gimnazija v Pazinu (Istrija). Lahi so zahtevali, naj se ta zavod preseli v oddaljeni Kastav. Vse nemške stranke, razen nemških katoličanov, so glasovale z Italijani. Lahi niso dosegli svoje nakane. Enako so katolički Nemci pomagali Poljakom in Čehom, da ostaneta dva slovenska zavoda v nemških mestih. Le mi, Slovenci, najslabši slovanski narod, nismo našli usmiljenja pri nemških katolikih.

Precej po glasovanju o celjski postojanki so se zbrali slovenski, hrvatski in rusinski poslanci ter se posvetovali o nadaljnjih krokih. Ko so Hrvati in Rusini oblikovali, da drže za vse slučaje s Slovenci, se jim je izrekla prisrčna zahvala. V petek se je naznani sklep Jugoslovanov drugim nam prijaznim strankam. Sklenili smo bili, z najpimi predlogi ustaviti posvetovanje o državnem proračunu v zbornici ter tako zabraniti, da se sklep proračunskega odseka zastran Celja ne sprejme.

Ko je vlada sprevidila veliko nevarnost, katera ji preti, je poklical ministerski predsednik zastopnike vseh Jugoslovanov k sebi ter jih dal takšna pojasnila, da so za ta trenutek nehali od namerjane obstrukcije.

moral stradati, z ribarstvom se že da kaj zaslužiti. Le glejte tja doli, kako ponosno se ziblje na vodi, jutri poplavam z njo prvikrat na širno morje. Gospod župnik se nasmehlja zadovoljno ter mu potrka na rame rekoč: »Dominik, ti si vrl dečko in Jerica pridno dekle, upam, da bota srečna.« Dominik ne more niti odgovoriti, tako je ginjen, srce se mu širi od prevelikega veselja. Pozabljen je vsa žalost in brdkost prejšnjih dni, pozabljen je vsa krvica in hudobija brezsrečnih ljudi, v tej svoji sreči objel bi ves svet. Zdaj, misli si, prične se zame le veselje; kaj trud, kaj naporno delo, saj delal in trudil se bom za Jerico; to bo le veselje in sladkost. Njegove misli drvijo naprej, o srečni trenotek, ko jo popeljem pred oltar!

* * *

Drugi dan pa Dominik vendor ni mogel na morje. Grozna burja je bila. Valovi so se vspenjali do najvišjih skal ter trgali raz nje mah in trstje, ki je tu pa tam prilukalo iz razpoklin.

»Pod mano srđito valovje
Rohni ob kamnito bregovje
Do neba praši se megleni dim.«

Dež je bil, kakor bi se bil oblak pretrgal. Za vse to se ni zmenil Ivan. Kakor bi bil zblaznel, dirjal je okrog ob morskem

V soboto, 8. febr., je bilo na dnevnem redu posvetovanje o vojaškem naboru za 1. 1902. Nemcev ni bilo v zbornici 100 mož; Slovani niso dolgo časa marali priti v hišo; radi tega se je seja za celo uro zakasnila. Stvar se pa še ni končala, ker so poslanci raznih strank navajali brez števila pritožb proti vojaški upravi. V tej seji je odgovarjal pravosodni minister na interpelacijo poslanca Žičkarja radi dveh uradnikov pri mariborskem okrožnem sodišču, ki sta se neolikano vedla proti slovenskim strankam, rekoč: da sta dobila ukor in se kaj takega ne bo več zgodilo.

Politični ogled.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je dne 5. t. m. odpeljal na obisk k ruskemu carju, hotel je skraj, da ga spremišljajo tudi kak ogrski plemenitaš. Izbral si je vodjo ogrskih katolikov grofa Zichyja. Ko pa je ogrski ministrski predsednik Szell, ki je velik liberal, zvedel za to nakano, poskusil je vse načine, da bi nadvojvoda ne vzel seboj katoliškega grofa. Nadvojvoda pa je reklo, ali Zichyja, ali rajši nobenega. Ker Zichyja ni mogel več vzeti, odšel je na Rusko brez kakega ogrskega plemenitaša. Odločno nastopanje našega prestolonaslednika vzbuja v vseh katoliških krogih veliko občudovanja in veselja. Ruski car je odlikoval spremstvo nadvojvode Franca Ferdinanda. Grof Nostiz je dobil red sv. Ane z briljanti, knez Hugon Windischgrätz Stanislavov red in baron Rumerskirch red sv. Ane drugega razreda.

Prelat Alojzij Karlon. Dne 9. t. m. je umrl v Gradcu bivši politični vodja štajarskih Nemcev prelat Alojzij Karlon. Njemu se majo zahvaliti štajarski nemški katoliki za vso politično organizacijo. Dasi v deželnem zboru naši Slovenski poslanci niso mogli biti vedno zadovoljni z njegovim postopanjem, vendar je bilo že njim ložje izhajati, kakor s sedanjimi precej nemškonarodno navdahnjenimi konservativnimi politiki štajerskih Nemcev.

Nemška vladohlepnot. V mestu Budejevice na Českem so imeli dosedaj Nemci v mestnem zastopu vso vlast v rokah. Toda začeli so čutiti, da se jim tla pod nogami majajo in da se je batiti kmalu češke zmage v mestni zastop. Kako so si pomagali? Celo dolgo vrsto častnih občanov so imenovali, ki dobijo s tem volilno pravico v mestu. Tudi druga mesta na Českem, ki so še dosedaj v nemških rokah, hočejo posnemati Budejevičane. Čehi seveda ugovarjajo proti

obrežju. Odkar je zvedel, da ima biti Jerica Dominikova žena, bil je kakor obseden. »Dominik naj bi bil srečen z njo, katero je zvabil tudi njegovo srce.« Ne, ne, to mora na vsak način zabraniti.

Divja strast mu sije iz oči; najraje bi planil v valove; ali ne, misel, maščevati se moram, ga zadržuje.

Tu zapazi v varnem zakotju lepo ladijo, na kateri se blišči ime »Jerica«. To je tedaj Dominikova last, to je njegovo premoženje, z njo se hoče preživeti. In črna misel se mu roji v glavi. Ko bi te ladice več ne imel, potem je vničen, ubog bo, kakor takrat, ko smo ga odtrali od hiše. Ženiti se ne bo mogel; dolgo časa bi trebalo štediti krajarje, da si kupi drugo. A Jerica se bo naveličala čakati nanj, raji postane moja, vedoč, da bo najbogatejša gospodinja v celi okolici.

Varno pleza niz skale in skoči v čoln poleg ladice, da bi snel verigo, na katero je bila priklenjena ter jo sunil v valove, naj jo razbijajo ob pečevje. Pa to ni bilo tako lahko, kakor si je mislil; veriga je bila premočna. Dolgo časa se zaganja in buta ob ladijo; a v tem se odtrga vrv, na katero je bil čolnič privezan, in groza, val ga zagrabi in v hipu je bil izven zakotja na morju. Ravnakar pride nekaj mornarjev, da bi pogledali, so li njih čolniči v varnosti in glasen

takemu ravnanju in so o tej zadevi že govorili z ministrskim predsednikom in češkim cesarskim namestnikom.

Osvoboditev Balkana. Slovansko blagovoriteljno društvo v Moskvi priredi dne 23. aprila t. l. slavnost v proslavo petdesetletnice slovanske osvoboditeljne vojne na Balkanu. Slavnost se začne z mašo zadušnico za padle ruske vojake, na kar se položevenci na grobova general-adjutanta Stolipina in vodje prve bolgarske čete, Kalinina. Na to bo imelo društvo v dvorani konservatorija slavnostno zborovanje, na katerem se bodo proslavljeni vojaki iz tedanje dobe. Po odprtjanju slavnostne pesmi slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu na čast, peli bodo rusko, srbsko, bolgarsko in črnogorsko himno. Potem se boste darovali še maši zadušnici za carja Aleksandra II. in Aleksandra III. — Slavnost se zaključi s slovesnim obedom.

Vojska v Južni Afriki. Angleži so delali velike priprave, da vlovijo burskega generala Deweta. Kitchener je bil zagotovo prepričan, da se mu to posreči. V noči 7. t. m. so se zbrale v Wolvehoeku vse angleške čete iz raznih delov, ki so bile prej razpostavljene južno od Liebenberg-Blei in ob reki Wilge. Iz teh čet, gotovo več tisoč mož, povečini jezdecev, se je sestavila močna, neprodorna črta od Wolvehoeka do Falangshome in Kafir-kopa. Zjutraj dne 7. t. m. je vsa črta prodrala proti zahodu in zasedla črto od Hollanda, v vrsti stražnic Heibron-Fankfort, do Doornkloofa v vrsti stražnic Kronstad Lindley. Poleg tega so bile na celi črti 50 yardov druga od druge zavarovane predstraže. Druge angleške trume so zasedle deloma cesto od Heilbrona v Kronstad, deloma pa še vrsto stražnic ob železnici. Tako je bil do zadnjega kotička zastražen ves prostor, na katerem se je, to so Angleži dobro vedeli, nahajal Dewet z 2000 možmi, in vendar, kako so se začudili angleški generali, ko so dne 7. t. m. zjutraj opazili, da jim je Dewet — ušel; pustil je na mestu le nekaj konj in volov. Ušel jim je pa celo na takem kraju, kjer je bil prostor zaprt z žično ograjo. Poskus se mu je tem lažje posrečil, ker je razdelil svoje čete v majhne oddelke, ki so se neopaženi izmuznili iz angleške pasti. Angleži še nimajo Deweta, pač pa jako velik dolg nos.

krik nastane, ko vidijo grozen prizor. V tem prihiti tudi Dominik in za njim gospod župnik, pa se čudita, kako se je to zgodilo. Gospod župnik, ki je poznal predobro hudobnega Ivana, se kmalu domisli pa pravi: «Dominik, Ivan je hotel uničiti tvojo ladjico, a Bog ga je kaznoval.»

* * *

Smrten strah se polasti Ivana. Obupno steguje roke proti obrežju in kliče na pomoč. A najbolj izkušeni mornarji odkimavajo z glavo, meneč, na rešitev ni misliti, vsak poskus je gotova smrт. In kdo naj bi se podal v smrtno nevarnost radi ničvredneža, ki je ravno hotel učiniti tako hudobijo. — Burja ne preneha. Valovi se dvigajo, a čolnič pleše po morju enak orehovi lupini. Se stolpa se začuje žalostno klenkanje zvona, kar pomenja, da je na morju nekdo v smrtni nevarnosti. Od vseh strani hitijo ljudje skupaj, tudi Kodelijev mater je prignala radovednost.

Med potom je še rekla Jerici: «Kdo je bil neki tako lahkomiseln, da se je podal v taki nevihtni na morje?»

Pa, o joj, ko pride na obrežje, opazi, da je nesrečnež, ki se bori z valovi — njen sin Ivan.

Potok solz se ji vdere iz oči, obupno vije roke in kriči: «Pomagajte, pomagajte, moj otrok je!»

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovenska zmaga. Iz Ptujске Gore se nam piše: Repe ne bodo imeli Ptujskogorci tri leta. V pondeljku občinski volitvi, ki je zaradi strastne agitacije trajala celih dvanajst ur, je Repa s svojimi pristaši «Štajerci» popolnoma propadel. Niti enega pristaša njegovega ni v zastopu. Torej vsaj tri leta ne bodo Črnogori Repe imeli — namreč v občinskem odboru. Slava zavednim volilcem, ki so stali kakor skala dvanajst ur na volišču; vsa čast zlasti zavednim Lovrenčanom!

Osebne vesti. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici sta se nastanila kot zdravnika dr. Leo Kreft in dr. I. Folnecki. — Avskultantom pri tukajšnjem sodišču je imenovan g. I. Zemljič. — Pisarna notarja dr. Radeja v Mariboru se je uradno zaprla.

Pri Sv. Lenartu ob Slov. gor. je izvoljen namesto umrlega Mravлага županom g. Josip Sedminek, trgovec in hišni posestnik.

Županom v Ormožu je izvoljen gosp. J. Kautzhamer, trgovec in posestnik.

Iz Dravskega polja. Na Svečnico je bila na Hajdini v Graharjevi gostilni prav dobro obiskana veselica kmetskega bralnega društva. Vsa čast kmetskim igralcem, ki so tako točno predstavljali igri, pred vsem pa domačemu g. kaplanu, ki je dosegel z velikim trudom tolik uspeh. Ogorčeni smo zato nad onimi ptujskimi gospodi, ki so pri tukajšnji volitvi, kakor že večkrat, pokazali svoje strankarsko stališče. Če ne bo miru, hčemo se javno prijeti. — **O pozavalec.**

Slovenskim učiteljem. Na štirirazredni ljudski šoli III. plač. vrste pri Sv. Ani na Krembergu v Slov. gor. (cmureški šolski okraj) je razpisana učiteljska služba v defozirovani provizorično nameščenje. — Prošnje je vložiti do 24. februarja 1902. Ker je ta kraj ob slovenski meji, se učiteljstvo opozarja na to službo. Kraj je jako lep; stanovanje prosto.

Poštne znamke po 35 vin. pridejo v promet s 15. februarjem. Znamke so zelene barve in se bodo umestno rabile pri priporečnih (rekognitivnih) pošiljavah.

Od Sv. Petra pri Mariboru. Dne 30. januvarja smo spremili k zadnjemu počitku vrlega kmeta iz Grušove, Franca Rebernika. Revež se je lansko leto, ko je vozil vodo za škropljenje k svojemu vinogradu, hudo ponesrečil. Poln sod vode zdrkne nagloma z voza in pritisne Rebernika k nekemu drevesu ter

Materine solze ganejo srce mornarjev in trije možje se takoj oglasijo, da hočejo na pomoč. A gospod župnik povzdigne slovesno svoj glas rekoč: «Peter, Štefan, Jurij vi ostane te tukaj. Vsak izmed vas ima doma družino. Vi nimate pravice, da bi se podali v tako nevarnost. Le oni bi smeli to storiti, ki nima ne žene ne otrok.»

Dominik se prestraši. «Ki nima žene ne otrok?» to je on.

Je li pa v istini njegova dolžnost, da žrtvuje svoje življenje za svojega smrtnega sovražnika? V tem hipu zagleda Jerico, ki je vsa bleda upirala nanj svoje solzne oči. «Ločil naj bi se od nje, ki bi imela biti radost mojega življenja.»

„Osoda, ko deroča voda
Odganja čolnič moj od proda
Od sladke sreče me drvi.“

«Da, če tudi moram umreti. Ivan je sin Kodelijev in ta je bil moj dobrotnik.»

Dominik poklekne, povzdigne roke in oči proti nebu in moli: «Oče, odpusti mi, kakor tudi jaz iz srca odpuščam.» Vstane pa stopi h gospodu župniku rekoč: «Gospod, jaz nimam ne žene, ne otrok, jaz sem pripravljen žrtvovati svoje življenje.»

«Bog te čuvaj in „Morska zvezda“ te spremi v svoje varstvo», mu odvrne gospod župnik s tresočim glasom.

mu spodne truplo strašno poškoduje. Iskal je pomoči v bolnišnici v Mariboru, pozneje tudi v Gradcu, pa smrt ga je čez sedem mesecov rešila groznih bolečin. Ravno na dan, ko se je mislil peljati domov, da bi — kar je srčno želel — med svojimi ljubimi in dragimi zatisnil svoje oči, prehitela ga je neizprosna smrt. Mrtvega so nam ga pripeljali domu, da se mu je tako vsaj ta želja izpolnila, da počiva pri ljubi Materi Gorski, katero je ves čas svojega življenja goreče častil. Pokojni Rebernik je bil zvest sin sv. katoliške cerkve in ravno tako zvest sin svojega milega naroda. Bog daj, da bi rajnega vsi Št. Peterčani vedno neustrašeno in srčno posnemali kot vrlji katoličani in zvesti sinovi matere Slovenije! — Istega dne popoldan smo pa tudi imeli urico prijetne zabave in nedolžnega veselja, koje so nam pripravile č. šolske sestre. Njih gojenke so namreč kaj lepo predstavljale igrokaz s petjem: Odpadnikova sestsa. Igra, ki je izvirno delo č. sestre M., je zelo podučna — vžiga v srcu živo vero v edino pravega Boga in ljubezen ter spoštovanje do ljubih staršev — pa tudi šaljivih dovtipov ji ne manjka. Petje in vpriporitev igre — vse je bilo dovršeno, da, izbornno. Bog plačaj častit. sestram njih trud, vrlim deklicam pa njihovo marljivost!

V Novi cerkvi pri Celju se je tudi jelo med mladino svitati. Več mladenci in deklic se je že naročilo na »Naš Dom« in se jih bo še več pridružilo. Tudi bralno društvo se je precej opomoglo; naročilo se je na več časopisov in si kupilo zdaj 32 lepih novih knjig, večinoma samih povestij, katere udi pridno prebirajo. V dekliško družbo je na Svečnico na novo vstopilo 55 mladih deklic in tudi več pridnih mladih fantov se je že oglasilo za vstop v mladeničko družbo. Počasi se bo vse lepo uredilo. Vrlo ondotno mladino pa ob tej priliki vabimo, da razširja »Naš Dom ter mu pridobiva več in več novih naročnikov. Naprej, na delo rodoljubno!«

Osemdeseto leto življenja je dne 5. t. m. dopolnil Jožef Karba, posestnik v Babincih pri Ljutomeru. Vrlemu narodnjaku še mnoga leta! Izmed njegovih otrok je eden župnik v Zrečah, drugi je kmet na Krapji in ob enem načelnik »Kmetijske zaduge« na Cvenu, trije pomagajo doma očetu pri gospodarstvu, dva pa delujeta na Dunaju, eden kot c. kr. poštni uradnik, a drugi je v zasebni službi.

Vojaški nabori se vršijo letos naslednje dni: 1. in 3. marca v Gornji Radgoni, 4. in 5. v Ljutomeru, 7. in 8. v Ormožu, 10., 11., 12., 13. in 14. v Ptiju (okolica), 15. za mesto

Še enkrat se ozre na svojo zaročenko. «Z Bogom Jerica!»

«Z Bogom Dominik!»

„Tu čakala v samotnem hrami
In plakala bom za teboj.
Podajam roko ti s solzami
Oh, morda zadnjikrat nocoj!“

Dominik skoči v svojo ladjico. Trikrat ga vržejo valovi nazaj. Četrtokrat se mu posreči, da pripljuje na prosto morje. A kako divje se zaganjajo valovi nanj, kakor bi jih bila razljutila njegova predrznost.

„Ne straši moč viharja,
Ne grom valov mornarja,
Se smrti ne boji.“

Dominik se jim upira ter veslja naprej in res dospel je do Ivanovega čolniča.

Ivan je že bil nezavesten. Dominik ga potegne v svojo ladjico in valovi, kakor bi priznavali njegovo velikodušnost, drvijo nazaj proti obrežju.

Držec se z eno roko ob ladljico, položi z drugo nezavestnega v materino naročje, in ravnakar misli skočiti na suho, pa potegne val ladjico za seboj in hipoma bil je zopet na širokem morju, a vesla polomljena.

«Ubogi Dominik, zgubljen si!»

Gospod župnik molijo molitev za umirajoče. Glasno ihtenje se čuje med množico.

Ptuj, 17. in 18. v Rogatcu, 20. in 21. v Šmarju, 22. v Celju (mesto), 24. in 26. v Sevnici, 1. in 2. aprila v Kozjem, 3., 4. in 5. v Brežicah, 7., 8. in 9. v Laškem, 10., 11. in 12. v Konjicah, 14., 15., 16. in 17. v Celju (okolica), 18. in 19. na Vranskem, 21. in 22. v Mozirju, 23. in 24. v Šoštanju, 25. in 26. v Slov. Gradcu, 28., 29. in 30. v Marenbergu, 1. in 3. marca v Slov. Bistrici, 4., 5., 6., 7. in 8. marca v Mariboru (okolica), 10. in 11. marca pri Sv. Lenartu, 13. in 14. v Radgoni, 15., 17. in 18. v Čmureku in 26. v Mariboru (mesto).

Za namestnika notarja dr. Radeya je za čas njegovega odstavljenja imenovan notarski kandidat g. I. Kogej, ki odpre pisarno zopet najpozneje v ponedeljek dne 17. tega meseca.

Pišece. Gotovo je redek slučaj, da je v eni hiši v teku pol leta nova maša se vrstila z gostijo, a to se smrtjo. Pri Strgarjevih namreč so imeli č. gosp. Anton, sedaj kapelan na Laškem novo sv. mašo v jesen, sedaj se je omožila sestra Nežika z veleposestnikom Fran. Gregorevičem, a danes 11. febr. pa smo pokopali njuno mater Strgarico. Blaga pokojnica je bila ena tistih redkih žen, ki imajo zares zlato srce, od katerih je ločitev tako neizmerno bridka, ne le za domačine, temveč tudi za sosede. Bog potolaži vse njene ostale, njej pa daj večni mir!

Pri Sv. Marjeti pri Vojniku je umrla pred kratkim gospa Neža Permošec. Dosegla je visoko starost. Rajnka je bila blagega srca, vrla katoličanka in zavedna Slovenka. Naj ji bode zemljica lahka!

Luče. Kakor podrugod, imeli smo tudi pri nas hudo zimo od 30. januarija do 7. febr. Padlo je en meter debelo snega. Dne 6. febr. je bil še strašen mraz, dne 8. febr. pa, ko smo vstali, videli smo vse kopno, doline in travnike. Ljudje so pravili, da se je svet po noči zopet »zasukal«.

V Rajhenburgu je pristopil h katoliški veri protestant g. Jurij Wassertheurer, železniški uradnik. — 3000 K je izposloval poslanec g. Žičkar pogorelcem na Blanci.

V Gornjigrad se je preselil gosp. dr. Anton Vilimek, ki je bil dozdaj zdravnik pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

V Vitanju v prodajalnici Tepejevi so prišli na sled prekanjeno izvršenim tatvinam. Kdo je kriv, bo dokazala sodnijska preiskava, ki se je že pričela.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. Na veselico bralnega društva dne 2. febr. je prišel tudi neki nepozvanec iz Pesnice. Zabavljal je in prodajal svojo pragermansko omiko. Če je slišal kako slovensko besedo ali celo »živijo«, takoj je zagrmel svoj »hajl, hajl«. Pa skoraj bi jo skupil. Naši mladenci so ga poučili v

Neusmiljeni valovi treščijo ladijo ob skalo, da se zdrobi na koščake.

Dominik je preminul.

„Zdaj konec je borbi in zmoti Izdihnjen je zadnji vzdihljaj, Smehlaje se duh mu napoti S krilati nebeškimi v raj.“

Gospod župnik se obrne proti množici ter se ji zagrozi rekoč:

«Spozname li sedaj svojo krivico? Imeli ste ga za ,Bognasvarui‘ človeka. Molite zanj, pa prosite Boga, da vam odpusti vašo zlepšenost in hudobijo!»

Morje je vrglo mrtvo truplo Dominikovo na suho. Slovesen pogreb je bil, vsi vaščani so ga spremljali k zadnjem počitku.

Ivan je kmalo po tem zapustil domačo vas. Predno je pa odšel, dal je postaviti Dominiku lep nagrobni spomenik s sledečim napisom:

Morilec tvoj, morilec tvoje sreče
S skesanim srcem prosi oproščenja. Ivan.

A Jerica je sadila rožice na njegovem grobu ter jih rosila z bridkimi solzami.

vedenju ter mu ohladili njegovo prevročo pristno nemško kri. Takim ljudem svetujemo, da naj ostanejo prihodnjič doma za pečjo.

Pozor na umetne zobe! V moški kaznilnici v Mariboru je imel neki paznik umetne zobe. Ker si je zvečer pozabil ozobje vzeti iz ust, mu je v spanju zlezel zob v poziralnik, da ga ni bilo moči ne naprej ne nazaj spraviti. Hitro se odpelje paznik v bolnišnico, kjer ga je zdravnik rešil večje nesreče.

Pri Sv. Martinu pod Vurbergom je imel posestnik Ivan Vogrin pripetega psa. Psa je ugriznil po noči drug stekel pes. V jutro pa je ugriznil domači pes gospodarja in sina, ki sta zdaj obadvaj v bolnišnici.

V Padeškem vrtu v Skomri se je ponesrečil 6 letni otrok na škednju pri stroji. Poškodovalo mu je desno roko, da so ga morali potem takoj k zdravniku v Vitanje odpeljati, ki mu je zavezal rano. — Umrl je Marko Ovčar, star 44 let po dolgoletni bolezni. Bil je priljuben, varčen in bogoboječ človek. Bog mu daj večni mir!

Jezuitski misijon. Ker je obče znani o. Frančišek Doljak S. J. vsled starosti že preveč obnemogel, ga je pristojna oblast resila službe misijonarja. Vodil bode odslej misijone o. Jakob Verhovec, nameščen v Ljubljani (Elizabetina cesta 5), v sporazumu s svojim tukajšnjim superiorom.

Naslov kneginje Windischgraetz slove vsled cesarjeve odredbe z dne 22. jan. tako-le: »Svetlost gospa Elizabeta Marija kneginja Windischgraetz, rojena cesarska princezinja in nadvojvodinja avstrijska, kraljeva princezinja Ogerska, Češka itd., cesarska in kraljeva visokost.«

Iz Vojnika. Naj Vam potožim gospod urednik, mlačnost naših fantov v narodnem oziru. Ako se ozrem v »Slov. Gospodarja« po dopisih iz raznih krajev, pač lahko spoznam, kako so mladenci goreči za bralna društva, za pevske zbole itd. Pri nas je pa vse tako zaspano, kakor bi ne vedeli kaj se pravi bralno ali pevsko društvo. Pri nas imamo sicer ta društva, pa letos je število udov padlo, posebno pri fantih. Dekleta sicer napredujejo, fantje pa zastajajo. Temu je pa največ krivo to, ker ne prieja društvo prav nič zabave. Fantje so pa radi veseli, zato si pa po krčmah iščejo veselja. Vrli vojniški mladenci, stopite na noge, ne dajte se prekositi fantom sosednih far. Pomislite kako vrlo se je obnesla slavnost dobrnskih mladencov. In potem bo že priredilo bralno društvo kakšno zabavo, da boste tudi zapeli zraven: Naprej zastava Slave! Vojničan.

V Hočah je nastal zadnjo nedeljo okoli 4. ure zjutraj ogenj v usnjarski delavnici g. Kebr. Ogenj so hitro pogasili, škode ni velike, zgorelo je le nekaj kož. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Nezgoda na železnici. Poročali smo, da je vlak med Radgono in Halbenrajnom povozil neko žensko. Kakor smo izvedeli, pa se ženski ni druzega nič zgodilo, nego da ji je malo opraskalo desno roko. Lokomotiva jo je vrgla tako srečno med šine, da je celi vlak vozil čez njo, ne da bi jo poškodoval. Ženska je bila gluha, kratkovidna in starostna, za to jo je dohitel vlak, ne da bi ga opazila.

Iz Oslušovec pri Ormožu se nam še nadalje naznanja, da v vas zahajajo sedaj le 3 iztisi »Štajerc«, ker ga je z novim letom »Naš Dom« izpodrinil. V Osluševcih se mnogo bere!

Iz Vranskega. Mnogo bravcev pozna gotovo tudi naše imenitno Vransko — vsaj po imenu. Nedavno so narodnjaki zmajevali z glavami, kadar smo mi narodno tako »zavedni«. Vrančani bili prosili za nemško šolo. Prošnja za nemško šolo je štela podpisov že kar na kile. Seveda, marsikateri ni vedel, zakaj se gre. Že radi nadležnosti marsikateri v naglici podpiše, in podpis bi nevedé tudi svojo obsodbo. Oni, nezgruntano brihtni ljudje so pač trdili, da za našo polno srečo nam manjka le še nemščine; češ, Nemci bodo kar trumoma prihajali po

naše blago in ga bodo preplačali radi nemščine naših otrok. S časoma so se ljudje pomirili, ker so — vsaj pametnejši — spoznali, da se v naši petrazrednici dovolj nemščine poučuje. A šola je spet prisla na površje. Nabirali so se zopet podpisi, in nabralo se jih je kar mnogo strani potrežljivega papirja. Sedaj se je pa šlo za stavbšče, kamor bi se naj nova šola stavila. Podpisi so se nabirali za prostor pri cerkvi. Čudno je in nekako sumljivo je bilo, ker so se na čelo te agitacije postavili večinoma ljudje, kojim sicer cerkev ni v skrbah. Druga stranka je iskala primernejši prostor, kakor je oni pri cerkvi radi tesnobe. Kupil se je prostor nasproti novemu sodišču. Prva stranka pa še vedno v žrjavico drega. Jeronimski občinski može so v očigled prihodnje denarne potrebe znižali občinske priklade, in hajd, poljudni sklep je zvabil tudi nekatere može tržke občine na isto pot. Škoda može! kateri berete »Štajerca«, da ste se hoteli soobčanom s tem činom prikupiti. Treba bode denarjev za novo stavbo! Ali nas imate res tako radi, plačajte za nas, vozite zastonj za novo šolo in verjeli bomo, da nam dobro delate. Ribničani so bili, tako pravijo, prodri z glavo skozi zid, a ni šlo rado; Vrančani pa tega menda ne bomo poskušali. Če pa ima kdo toliko korajže, da čuti svojo glavco dovolj trdo, naj se oglaši v »Štajercu«. Skušnja namreč potriuje, da dobe najbolj trde glave oni, kateri »Štajerca« marljivo prebirajo.

Iz Sv. Pavla pri Preboldu. Okoli Svečnice je padlo mnogo snega, po hribih so bili veliki meteži, zlasti pod Mrzlico. Čez hrib ni obstala nobena gaz, ker je veter s snegom vse zametel. Dne 6. svečana pa je nastal zlasti po hribih precej hud veter, postal je južno vreme, na večer pred pustom pa je snežilo. — Umrla je v Dolenji vasi pri Sv. Pavlu poštena in mlada kmetica Mica Škorjanc, stara šele okoli 26 let. — Dober teden pozneje, dne 9. svečana, je pa v vasi Sv. Lovrenc umrla Mica Žličar, blaga žena in kmetica, stara okoli 29 let. Naj bode rajnkima zemljica lahka! — Nov list »Glasnik najsvetnejših Src« je našel tudi v našo župnijo pot; želeti je le, da bi bil list bolj obširen, sicer je pa dober list. — V župni cerkvi smo imeli predpostne pobožnosti, namreč izpostavljeni presveti Rešnje Telo, pred katerim so se opravljale molitvene ure z večnicami na večer.

Cerkvene stvari.

Sv. misijon bo v Šmartnu pri Slovengradcu od 15. do 24. svečana t. l. pod vodstvom čč. gg. duhovnikov iz družbe Jezusove.

Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. se je od 25. prosinca do 2. svečana t. l. obhajal sv. misijon. Udeležba je bila kljub neugodnemu vremenu silno močna. K Marijini družbi se je oglasilo okoli 100 mladencov in 250 deklet. Prisrčna zahvala čč. gg. misijonarjem in sotrudnikom.

Sveti oče Leon XIII. bode 20. t. m. praznoval 25 letnico papeževanja. Ves katališki svet bode ta izredni jubilej praznoval s primernimi slavnostmi.

Društvena poročila.

Odborova seja političnega društva „Sava“ se vrši ob pol 4. uri popoldne v nedeljo, dne 16. febr. v Sevnici v kolodvorski restavraciji.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Prijatelji mladine, zbrani na godovanju slovenske gospodinje v J. 21 K 50 h. Na gostiji Jožef in Marija Rep 7 K. Veseli in pošteni gostje Ivančeve gostije v Bučah 5 K 68 h. Slavna posojilnica v Makolah 130 K. Lendovšek, župnik 10 K. Vozlič, kaplan 5 K. Gospodična Černenšek Agata iz Gradača 2 K. Bukovšek Antonija pri Sv. Jerneju 2 K. Neimenovan za »kruh sv. Antona« 3 K. Rojko Jože iz Hoč za »kruh sv. Antona« 10 K. Na gostiji Franca Topolnik 8 K.

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju bo ustanovljena dne 19. t. m. ob 8. uri zjutraj bikorejska zadruga. Drugi dan t. j. 20. sušča ob 9. uri dopoldno pa bo imel g. potovalni učitelj M. Jelovšek pouk zlasti za gospodinje in razkazoval umetno mlekarijo. Naj pridejo torej enkrat k Finžgerju tudi naše gospodinje ne samo možje!

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 9. svedčana se je ustanovilo tukaj bralno društvo. Mi smo že 23. julija l. 1901 predložili visoki namestniji pravila, a smo se morali pokoriti do danes. Dne 9. februarja se je oglasilo 44 udov. Izmed teh je izvoljen za predsednika Jožef Munda, za tajnika Andrej Lichtenvalner iz Vodranec, za blagajnika Ivan Zadravec, za knjižničarja Ignac Robin in še štirje odborniki. Pri osnovalnem zboru se je sklenilo, da si bomo naročili same konservativne in dobre časnike: »Slov. Gosp.«, »Nar. Gosp.«, »Viničarski List«, »Mir«, »Dom in Svet«, »Slovenec« in »Domoljub« ter »Domovino«. Ne maramo za »Slov. Narod«, »Rodoljuba« in »Giftno kroto«. Poslednjega čitajo tukaj kakih 8 nerazsodnikov, ker je bolj »fal«. Prijatelji dobrega mišljenja ste prošeni, da podpirate naše bralno društvo, ki je še v zibelki, bodisi s knjigami ali drugim berilom, pa tudi z denarjem. Vse sprejmemo hvaležno. Ako nam kdo kaj pokloni, naj blagovoli poslati z naslovom: Bralno društvo pri Sv. Bolfenku pri Središču.

Iz Vržeja. Dne 26. prosinca smo imeli v bralnem društvu 12. občni zbor. Predsednik bralnega društva navdušuje navzoče, naj se trdno sklenejo bralnega društva in pridno prebirajo v krščanskem duhu tiskane časnike. Ker dandanes mora človek mnogo brati, če hoče kaj znati in veljati. To velja posebno za mladeniče. Bralno društvo je vir izomike in izobrazbe, kjer naj si nabirajo znanosti za bodoči poklic ter da bodo došli iz njih vrst krepki zagovorniki in pridni gospodarji v bodočnosti. V odboru so bili voljeni sledenči udje: Predsednikom je bil izvoljen g. učitelj A. Lasbacher, podpredsednikom č. g. župnik L. Janžekovič, tajnikom Jos. Osterc, blagajnikom L. Horvat, knjižničarjem M. Sonaja, odbornikom Al. Strniša. Dasi je malo število udov, vendar so zelo marljivo prebirali knjige in časopise. Prebralo se je 903 knjige. Gotovo dovolj za 31 udov! Želeti bi bilo, da bi se tudi starejši tržani zanimali bolj za bralno društvo in ga krepko podpirali s svojimi nasveti. Dal Bog, da bi se naša nuda uresničila in da bi zrastli iz naše sredine vrli sinovi in hčere matere Slovenije. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Katol. podpornemu društvu v Celju so darovali: Prevzv. in premil. g. dr. Mihael Napotnik, knez in škof, (za leto 1901/1902) 100 K; sl. Posojilnica v Šoštanju 20 K; sl. Posojilnica v Mozirju 20 K; sl. Posojilnica v Makolah 50 K; sl. okrajni zastop Celje (za oskrbitev toplega kosila ubogim šolarjem) 200 K; sl. občina Celjske okolice (v isti namen) 100 K; blagor. gosp. Maks Pleteršnik, prof v pok. 12 K; vlč. gg. Jernej Voh, kanonik, 20 K; Anton Šlander, dekan, 10 K; Mihael Lendovšek, župnik, 10 K; Miloš Šmid, župnik, 10 K; Ivan Krančič, župnik, 10 K. — Premilostljivemu knezu in škofu, svojemu prevzvišenemu pokrovitelju, in vsem blagim dobrotnikom izreka društvo za velikodušno podporo najiskrenejšo zahvalo: Bog plati!

Slovengraška okolica. Vsak rodoljub mora biti radostno iznenaden, ako opazuje, kako živahno da se zadnji čas razvija narodno življenje v našem okraju. Zlasti je slavni Staritrš postal nekako središče ter branik narodnega življenja. To svedočijo prenoge veselice, koje je v kratkem času priredilo kat. kmečko bralno društvo. Saj so take veselice najboljši pojavi narodnega napredka, ter zanesljivi gorkomeri rodoljubne zavesti. Škoda, da se o zadnjih velikanskih veselicah nič ni poročalo! Mesto izostalih poročil naj zadostuje tu malo kratkih podatkov o zadnji veselici z dne 25. jan. t. l. — Veliki prostori v Petričevi hisi že dolgo niso

bili tako natlačeni, kakor ta dan. Vse, kar le količaj narodno čuti, bilo je zastopano. Videl si gospoda ter siromaka, uradnika in učitelja, kmeta zraven rokodelca, mestjana poleg seljaka. Vsak se je čutil prav domačega med »svojimi«. Jedro veselice so bile tri gledališčne igre: »Ne udajmo se«, »Dva gospoda in en sluga«, »Kmet Herodež«, ki so povzročevale mnoge dobre volje med zbranim občinstvom. Igralci reševali so svoje uloge tako lahko ter izvrstno, kakor da bi bili prisi pri naravnost iz kakega velikomestnega gledališča. Venec lavorike pa sta zaslužila »sluga Ivan« in »kmet Herod«, ki sta povsem rojena za take uloge. Pri tej priložnosti so prvih nastopili narodno probujeni Starotrški mladeniči, dočim so zavedna dekleta sodelovala že pri mnogih enakih veselicah. Čas med posameznimi igrami nam je krajšal izborni vežban tamburaški zbor, koga vrlo oskrbuje Starotrška mladina. Posebno pa so nas iznenadile citre v rokah priprstih slovenskih deklet. Če kaka mestna gospica, ki noč in dan pri svojem glasoviru sedi, zaigra kako »okroglo«, to pač ni kaj posebnega, a če priprosto planinsko dekle, ki celi teden težko dela in le v nedeljo po večernicah par krat »zabrenka«, upa s citrami stopiti na oder pred odlično občinstvo, zasluži to ne le pohvalo, nego tudi občudovanje. Gotovo ostane ta prijeten večer vsem gostom v najprijetnejšem spominu in vsi smo se ločili z enojno željo: »Na svidenje po veliki noči na prihodnji veselici v Staremtrgu!«

Gorjanc.

Bralno društvo Gornje Radgone. Bogu hvala, ne nazadujemo! Da ta ni bosa, dokažemo s poročilom o veselici, ki jo je v nedeljo 2. februarja priredilo o priliki glavnega zborovanja naše bralno društvo v prostorih g. Osojnik-a. Ljudstva se je vdeležilo v tako obilnem številu, da kdor se je le malo zaksnil, se je po 3 sobah zamanj oziral po kotičku, kjer bi si sedež postavil. Zagledali smo se več odličnih občanov in tudi iz mesta so naše društvo počastili. Tako je prav! Svoji le k svojim! Pozdravil je goste z ljubezljivo besedo predsednik č. gosp. kaplan Janžekovič; poročal je neutrudljivi blagajnik g. J. Kolar o prejemkih in izdatkih društva in tajnik znani slikar gosp. I. Horvat z lepo besedo o delovanju društva v minulem letu. Nastopil je potem kot govornik g. organist in pevovodja Janko Čirič. V svojem govoru je posebno navdušil za branje tega, kar nam ponuja v obilnem številu ravno naše društvo, ter za pristop k društvu in nabral precejšnje število novih udov. Ko je minil oficijelni del, pel nam je dobro znani, dobro vežbani moški zbor tako lepo, da nam je srce veselja kar zaigralo. Da g. Čirič s posebno vnemo goji tudi narodno petje, je vse hvale vredno, kajti le na taki način bodo narodne pesmi prišle do prave veljave. Živel Gornjeradgonski pevski zbor! — Tombola z mnogimi dobitki, dala je tu in tam spet povod k veselemu smehu. Tu se je namreč kdo moško odrezal: Jaz imam terno! jaz! in šlo se je pa za »gvint« že. Tu je cela profesorska raztrešnost zastopana bila! Tam je zopet smeh in krohot zavoljo dobitka bil in tako so nam urice minule, da ne vemo kedaj! Zelo težko in zelo pozno smo se razšli. Imeli smo se prav po domače in — imenitno! Živilo naše bralno društvo!

Navzoč.

Mladeniška zveza v bralnem društvu pri Sv. Juriju ob Ščavnici je imela dne 9. t. mes. veselico v prostorih g. Slane. Pevski zbori so se odlikovali po svojem izurjenem petju, igralci in igralki po svojem spremnem igranju. Žal, da je grdo vreme zabranilo večjo udeležbo. Slavnostni govor je imel gospod Korošec iz Maribora.

Sv. Marko niže Ptuja. Za dne 9. svedčana vabil nas je »Slov. Gosp.« k Sv. Marku niže Ptuja k predstavi »Lurška pastarica«, katero je priredilo tamošnje bralno društvo s pomočjo Marijine družbe. Ker nas veseli napredek našega milega slovenskega ljudstva, pohiteli smo z veseljem ta popoldne k pri-

jaznemu Sv. Marku. Pričakovali smo sicer kaj dovršenega in lepega, ker smo izvedeli, da se je na to predstavo pripravljalo slavnouznamo Markovsko učiteljstvo. Pa kar se nam je nudilo pri predstavi, presega skoro človeške moči. Male deklice in odraščena dekleta igrale so vse svoje vloge tako naravno in dovršeno, da ne vemo, katero bi bolj poхvalili in kaj nam je bolj ugajalo. Ako se nam je škoda zdelo, da so nežnoljubezni angeljčki pologoma zginjali za razpoko v skalnatih duplini in se skrili našim očem, pa nas je hitro tudi za se pridobila priprosta bogomila pastarica Bernardka in angeljčki so nadomestile brhke male deklice iz Lurda, ki so priskakljale s cvetličnimi košaricami igrat se pred duplino. V srce se nam je smila slepa grofica Otilija, s katero je tako nematerinsko ravnala njena ohola ponosna mati grofinja, ker je ubožica od rojstva slepa — kaj more dete zato? Le sočutje, katero sta imela s slepo ubožico njena ljubezna sestrica Zofka in domača učiteljica Mina, nam je dobro delo. Zato smo potem nekako privoščili ponosni neverni grofinji, ko je bila tako ponizana pričo svoje pristavke Barbe, nad katero se je hotela ravnokar znositi, in ko je s svojo ozdravljeno hčerkko skesan in ponizno klečala med priprstimi romaricami pred Lurško duplino prišedša zahvalit se z otrokom v Lurd za čudezno ozdravljenje. Do solz so nas pa ganili nekateri prizori, zlasti ko je slepa ubožica zvedevši o lurških čudežih stavila trdno upanje na Marijo, da jo ozdravi, ter želela iti v Lurd, in ko je potem klečala pred lurško duplino, otroško zaupno prosila Marijo, naj jo ozdravi in ji v otroški priprnosti zapoje pesem, ki so jo naučile sestrice in Mina. Prosti čas med posameznimi dejanji izpolnoval je domači mešani zbor Marijine družbe z ubranim petjem. Čast vrlim prirediteljem; plačilo za njihov trud naj jim bo lep uspeh in hvaležnost občinstva. Čast vsem igralkam in pevcem; videli smo zopet, kako nadarjena in zmožna je naša slovenska mladina, ako ima le koga, ki jo navaja in bodri; zato smo se povrnili od Sv. Marka oduševljeni za narodno delo in probujanje naše mile mladine. Na novo oživelemu bralnemu društvu pa kličemo: Le tako naprej po tej poti! Na tak način izpolnjuje bralno društvo svojo izobraževalno nalogo. Veselico z godbo in plesom v gostilni prirediti, to ni nobena umetnost, nobeno delo, še manj pa izobraževanje naroda. S tem se naše slovensko ljudstvo navaja samo k zapravljivosti in pisanjevanju, samo kvari pošteno mladino. Slovenska pesem narodna in umetna, ona blaži, ona navdušuje, ona budi. Navdušena beseda, mična predstava, ona izobražuje in duha povzdiguje.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naše vino-rejsko društvo je imelo preteklo nedeljo občni zbor in veselico. Glede občnega zpora poizvemo, da je bil načelnikom zopet izvoljen kmet Anton Roškar. Kot izkušen vinogradnik že ves čas skrbno vodi društvo. Zasadil je vinograd obsegajoč kaki dve orali na amerikanski podlagi. Lani je že skrbni načelnik in društvo gledal in vžival sad svojega truda. Vinograd je prvakrat rodil in prinesel okoli 600 l dobre kapljice. Liter se je prodal po 44 h. — Občnemu zboru je sledila prijetna veselica — brez muzike in plesa! Tu so zopet naši vrli fantje in naša marljiva dekleta pokazala, kaj da premorejo. Vprizorili so kar tri igre: »Krivica in dobrota«, »Sanje« in »Indijski siroti«. Nastopal je 17 mladeničev in 15 deklet. Igrali so izvrstno. Nismo se mogli načuditi, kako morejo priprosti fantje in dekleta tako težke igre tako izborni igrati. To so se vam sukali in govorili pa peli in kretali, kakor da bi bili tega vajeni že od mladih nog. Le redkokrat vživam tako veselje in zabavo, kakor kadar gledam našo ljubo mladino na odru. Tu se zopet prelepko kaže žlahtni sad našega bralnega društva, ki našo mladež zbira krog sebe, jo poučuje in lika ali izobrazuje ter razveseljuje in navdušuje za vse dobro, blago

in sveto. Predragi mladeniči, preljuba dekleta, le srčno in veselo po tej poti naprej!

Iz Jurovec pri Ptaju. Naše kmetijsko bralno društvo je imelo dne 2. svečana t. l. svoj občni zbor z običajno veselico. Vkljub zelo slabemu vremenu se je zbral mnogo kmetov in tudi precej intelligence od bližu in daleč. Predsednik otvoril zborovanje, pozdravi došle goste in da besedo g. I. Frasu, učitelju pri Sv. Vidu, kateri nam v jako podučljivih besedah razloži korist čitanja dobrih knjig in časopisov. Za tem je bilo poročilo o delovanju društva preteklega leta. V odbor so bili voljeni enoglasno sledeči odborniki: Franc Habjančič, predsednik, Štefan Kozel, podpredsednik, Janez Kirbiš, tajnik, Jos. Rižnar, blagajnik, Anton Šel, knjižničar, I. Zeiler in I. Sirofnik, namestnika. Ker še društvo komaj eno leto obstoji in ni daleč od nemškatarskega mesta Ptuj, je želeti, da bi novi odbor deloval z vso vnemo na to, da si pridobi še mnogo novih udov in da skrbi, da bodo imeli udje mnogo koristnih knjig in časopisov, da ne bodo segali po »Štajercu«, kateri se jim od ptujskih kramarjev tako vsiljuje. Ker so nam dobrotniki društva darovali mnogo lepih dobitkov, za kar se jim izreka srčna hvala, smo tudi priredili srečolov, katerega čisti dobiček je pripadel društvu. Ljudstvo se je zabavalo prav dobro. — Zahvaljujemo se na tem mestu vsem, kateri so nas s svojim prihodom počastili, kakor gospodu učitelju od Sv. Vida za navdušen govor in prosimo, da nas poleti zopet polnoštevilno obišcite, ko priedi društvo veliko narodno veselico.

F. H.

Sv. Ilj nad Mariborom. Naše bralno društvo je pri svojem običajnem občnem zboru 26. jan. izvolilo enoglasno med splošnim navdušenjem velezaslužnega in obče prijavljenega gospoda Davorina Roškar predsednikom. Za gotovo upamo, da bode naše bralno društvo v bodoče vspešneje delovalo, kar nam je porok novi gospod predsednik. Dal Bog! — Na Svečnico pa nam je priredilo bralno društvo veselico v narodni gostilni Muršec-evi v Cirknici. Vrli mariborski tamburaši so nam svirali krasne komade. Domači mladeniči in dekleta so pa predstavljali Vošnjakovo igro: »Ne vdajmo se!« Akoravno je bilo skrajno neugodno vreme, vendar se je še zbral precej občinstva. A v posebno čast si štejemo, da je počastil naše veselico dobroznani ognjeviti govornik, junaški vodja mladeničev Slov. goric, gosp. Fr. Roškar od Sv. Benedikta. Ni se ustrašil ne sneženega vremena, ne daljne poti, prihitel je k nam, a prinesel nam je tudi srčnih pozdravov od benediktovih tovarišev. Izpregovoril nam je tudi krasne navduševalne besede. Bodil mu izrečena naša srčna zahvala! Želimo le, da bi nas on še večkrat kot govornik počastil. — Videl si pa na veselici celo mladeniče in dekleta iz sekovske škofije, iz Arnovza in Spielfelda. — Pozdravili so nas pismeno vrli benediktovi mladeniči in mladenke, ter velezaslužni organizator slovenskih mladeničev, č. g. Gomilšek od Sv. Barbare. Posebno vzradostil pa nas je pozdrav nevstratenega in korenjaškega mladeniča Krambergerja iz Gocove. Naš rojak-mladenič iz Gornjega Štajerja pa je pozdravil brzjavno svoje rojake. Hvala vam vsem! Tako smo se zabavali šentiljski Slovenci. Želeti bi le bilo, da nam bralno društvo v poletju priedi zopet kako veselico ter kak podučen shod. Gotovo se je v poletnem času nadejati lepšega uspeha.

Sv. Rupert v Slov. goricah. V preteklem mesecu dne 12. t. l. smo praznovali preporod našega, že več let popolno zasprega bralnega društva. Sklical se je od zasnega odbora občno zborovanje, katerega se je občinstvo v tako obilnem številu udeležilo, da moremo z najboljšimi upi zreti v narodno bodočnost. Sosebno ugoden utis je naredila zelo obilna udeležitev krepkih in zavednih narodnih mladeničev in deklet, tako da smemo reči, vsa mladina je bila na nogah. Počastili so nas s svojo navzočnostjo tudi sosedni mladeniči od Sv. Barbare in Sv. Ur-

bana v Slov. goricah s svojimi gorečimi mladeničkimi voditelji. Izvolil se je potem novi odbor, kateri sestoji iz samih za sveto narodno stvar vnetih mladeničev, kateri so nam porok boljši prihodnosti našega društva. Kramberger France, predsednik; Zmavc Sr., podpredsednik; Voglar Jos., blagajnik; Keček Andrej, knjižničar; Erman J., tajnik; Čuček M., Fras A., Polič J. in Weber F. pa kot odborniki. Da bo naše društvo lahko prirejalo zabave s petjem, to se je pokazalo že ta dan, ko so nam zapeli naši pevci par mičnih pesmic pod spretnim pevovodstvom čest. gospoda Ivana Peitlerja, kateremu se zahvaljujemo za sedanj, kakor za prihodnji trud. Potem nam je razložil gospod Keček pravila bralnega društva in gospod Gomilšak nam je le v njemu dani besedi razložil pomen in korist pravega bralnega društva in dobrega branja sploh, posebno je navduševal mladino za narodno stvar in pristop bralnemu društву. Da njegove besede niso ostale brez vspeha, to kaže še vedni pristop udov, tako da šteje sedaj naše še pred dvema mesecema skoro samo iz pravil sestoječe društvo 150 udov zvečina samih mladeničev (namreč 80) in deklet. Obžalujemo pa, da so bili starejši domačini tako skromno zastopani in se toli hladno zanimajo za naše prekoristno društvo. Ali nič ne de, počasi gre in tako bode tudi naše društvo polagoma odprlo oči onim strahopetnežem in oboževalcem »giftne krote«, da bodo sprevideli kam jih tira ta nemčurski kramarski list. Vi, dragi zavedni mladeniči in dekleta, pa le vrlo naprej po tej poti naše mladeničke organizacije. Visoko držimo našo slovensko trobojnico, delujmo na to, da bodo se nahajali vsi naši župljani pod narodnim praporom, na katerem se naj blišči zmiraj, povsod in vsikdar naše staro slovensko geslo: Vse za vero, narod in cesarja.

Iz Kozjega. Naše gasilno društvo imelo je pretečeno soboto svoj redni občni zbor in volitev novega odbora, ter je za to leto izvoljen načelnikom ali stotnikom g. Janez Elsbacher, kateri je to službo tudi dosedaj izvrstno opravljal; njegovim namestnikom pa g. živinozdravnik rodom Čeh. Hvalevredno bodi omenjeno, da se je pri tem zboru na predlog g. dr. Jankoviča sklenilo slovensko poveljstvo z dvetretjinsko večino. Oporekali so temu sklepku le nekateri nasprotniki in kakor slišimo, so celo nekateri hajlovci iz društva izstopili. Škoda jih pač ni, saj so le tam radi gasili, kjer ni bilo treba gasiti. Pristopili pa so nekateri izvrstni naši možje Slovenci in tako je veselo upanje, da bo društvo procvitalo v blagor prebivalcev.

Razmere gospodarskega bralnega društva v Kozjem. Pred kakimi dobrimi štirimi leti združili so se trški in okoliski Slovenci, ter so osnovali gospodarsko bralno društvo v Kozjem. Nasprotstva in težav ni manjkal, vendar požrtvovalnost rodoljubov je vse premagala. Preč. gospod kanonik dali so brezplačno svoj društvo se je lepo razvijalo. Nabavili so se stroji, naročili časniki, priredilo se je več veselic in vse kar je še bilo količkaj narodnega, se je probudilo in oživel. Z žalostjo smo opazili, da je sčasoma začelo društvo hirati na največje veselje naših nasprotnikov. Kaj je bilo temu vzrok, o tem molčimo, a kako se je začelo sedaj ravnati z njim, to presega vse meje in tako se ne ravna z nobenim društvom na celiem Slovenskem in to ravno od strani, od katere kaj takega nebi nikdar pričakovali, od količkaj pametnega človeka še manj. Mož, kateri še je dosedaj povsod prav žalostno ulogo igral in zgago delal, kjer je bil, spravil se je na naše društvo in ga hoče uničiti in razgnati, zatrepi in to samo radi tega, ker je užaljeno njegovo dostojanstvo, da nima on ničesar govoriti pri društvu. Ude zmerja, da hodijo v bralno sobo in jih odganja. Zapekljal je sobo in ko se je naredila nova klučavnica in so nekateri udje dobili kluče — slišite, kaj se je sedaj zgodilo! V noči od petka do sobote zgodilo se je nečuveno

barbarstvo. Nekdo je polomil klučavnico, vdrl v bralno sobo, raztrgal vse časnike, termizo, klopi in tla na najostudnejši način onesnažil. Kdo je to bil, pokazala bo obravnavna in dognalo se bo gotovo tudi, kdo je zadnji čas uničeval in trgal v bralni sobi razne liste. Tako podira eden, kar so drugi z veliko težavo zidali.

Iz drugih krajev.

Novica iz cirkusa Barnum. V Parizu bodo operirali zraščena dvojčka, ki jih vodi seboj Barnum & Bailey, ter jih telesno ločili. — Dvojčka sta ženskega spola. Vzrok operacije je nevarna bolezen dvojčka Doodice, ker ako umre, se zastrupi kri drugemu dvojčku Rodici. — Najnovejša vest o teh dvojčkih se glasi, da jih je njihova mati vzela iz bolnice in ne pusti, da bi ju operirali. Kam je odšla z dvojčki, ki sta jako oslabljena, se ne ve. K Barnumu & Baileyu se dvojčka večne povrnila.

Grozne muke na morju. 19 dnij je prestal ribič Olsen v tihem morju, držeč se preobrnjenega čolna. Olsen in Wallace, dva ribiča iz San Pedro, sta zapustila luko pred sedemnajstimi dnevi na majhnem čolnu. Komaj pa sta dospela na odprto morje, je že silen vihar prevrnil čoln in ribičema ni preostajalo drugega, kakor da sta se prijela preobrnjenega čolna in sta tako ob njem plaval. Rešitve ni bilo od nikoder, jesti nista imela ničesar in lahko si je predstavljati silne muke obeh ponesrečencev. Štirinajsti dan so opešale moči ribiča Wallace in je izpustil čoln ter izginil v globočino. Olsen se je še nadalje držal čolna, sedemnajstji dan pa ga je našel v tem položaju neki ribič, ki je nezavestnega nesrečnika pripeljal na suho. Olsen je tako oslabljen, da ni prav nikakega upanja za okrevanje.

Elektriška brivnica. Eden najbolj znanih brivcev v Parizu bode na poseben način izrabil električno v svoji prodajalnici. Elektrika bode v brivnici »brivski pomočnik«, elektrika bode opravljala skoro vsa dela. Voda se bode s pomočjo električne grelke, skoro vse druge priprave bodo električni delovale, tudi lasje se bodo žgali električnim potom in s pomočjo električne se bodo strigli lasje. Čiščenje glave itd. vse bo preskrbel elektrika, samo brila ne bo. To bode še vedno opravljali z večjo roko brivski pomočnik, ker svojega vrata bi pač nihče ne dal pod električno britev.

Ljubezen brez meje. Iz Wilkesbarre poročajo: Na velikem pokopališču Cease Mills, blizu tega mesta so našli 80letnega Joshua Lambereaux brez zavesti na grobu svoje soprove. Radi zime in pa hudega mraza je starec zmrznil. Celo leto se je hrani pri soproginem grobu. Pred šestdesetimi leti se je bil oženil z Editho Simpson. Tako sta sibila zvesta in naklonjena, da v vseh 60 letih nista bila ločena dalj časa kakor štiri ure. Pred letom mu je žena naglo umrla radi mrtvouda. Lambereaux ni mogel iz žalosti za njo ne jesti ne piti in ves potrt je pohajal okrog. Želet je umreti za njo. Dejaje, da sta v vseh letih vedno skupaj jedla in se hoče tudi sedaj hraniti le pri njenem grobu. Vsako jutro je spravil svoj zajutrek v canjico in se priživel čez dan na pokopališču. Tako je ravnal vsak dan do dneva, ko so ga našli zmrznenega na grobu.

Stava pri kadenju cigar. V nekem mestu na Saksonskem je klub kadilcev, ki je napravil tako stavo: Ceno določeno dobisti, ki bi najdelj kadij smodko. Prvo odlikovanje je dobil oni kadilec, ki je kadil cigaro dve uri in dve minute. Zadnjo ceno je dobil oni, ki je kadil smodko 1 uro 57 minut in 30 sekund.

Mati ušla z zaročencem svoje hčere. Hrvaski listi prinašajo vest, da so v Bogajevu orožniki prijeli zanimiv parček 40letno sopogo iločkega učitelja Miloša Milojeviča in njenega ljubimca 28letnega učitelja Ivana Vulca. Vulc je bil zaročnik 18letne učiteljeve hčere in bi se te dni morala vršiti poroka.

Pred poroko pa je pobegnila mati zaročenke in ž njo zet »in spe«. Beg je pojasnila mati hčeri s pismom, ki ga je pustila pod hčeriniem zaglavjem. V tem listu prosi mati svojo hčer oproščenja in jo tolaži s tem, da je še mlada in da bo še lahko našla srečo. Hčerka pa ni bila tega mnenja in se je v obupu otrovala. Oče je naznanih begunca radi tativine, ker je nezvesta žena njegova vzela seboj 300 gld., ki so bili določeni za hčerino doto.

Gospodarske drobtinice.

Katere ameriške trte naj sadimo v sovdanasto in katere v ilovito zemlo? V apneni in lapornati ali sovdanasti ter peščeni zemljii in suhi legi vspeva dobro rupestrisk montikola »bre ali zovka«, kakor se ji splošno pravi: v ilovni malo apneni ali prudeči zemljii, vspeva dobro riparija portalis (riparija velikolista).

O montikoli pa je omeniti, da je glede zoritve poznejša od riparije portalis. Če je torej vinograd v bolj mrzlem kraju in z ne-popolnoma južno lego, je bolje, če se poslužimo riparije velikoliste, ako le kakovost zemlje to dopušča, ker na poslednjo cepljene žlahtne trte gotovejše rodijo in tudi popred dozorijo. — Večkrat se pripeti, da riparija ne bledi in da prav bujno raste, četudi je zemlja jako sovdanasta in bela. To se pa dogaja le v takih zemljah, ki se z apnom naravnost ne spajajo, marveč pustijo isto skozi se.

Listnica uredništva. Dopisi, ki se niso tokrat zaradi pomanjkanja prostora objavili, pridejo prihodnjih na vrsto. Prosimo, da se nam pisma ne pošiljajo zadnji dan, predno list izide.

Loterijske številke.

Trst	25. jan. 1901.	63, 87, 23, 10, 83
Linc	> > >	67, 49, 76, 24, 65

Društvena naznanila.

Dne 23. sveč.: »Gospod. bral. društva v Kozjem« zborovanje v gor. prostorih g. Franca Guček. Začetek ob 4. uri pop.

Kathreinerjeva ...
Kneippova sladna kava

Najboljši

nje, množi mleko ter jajca, na-redi živino moč-nejšo in tvori trdo meso. 563 9-4
Za vsako žival neobhod. potrebno. Popisi zastonj.

M. Barthel & Co., Dunaj X.

Prodajalnice v Mariboru: M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc Frangež, Josip Kavčič, S. Novak, Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

je Barthelovo klajno apno, ono prepreči lizavost in glodanje lesa, prepreči mehčanje kosti, prepreči hujšanje, na-redi živino ješčo, ukrepi prebavlja-
prašček za živino

ANTON KOLENC 14
trgovec v Celju

kupuje vsako množino lepega prediva, suhih gob itd. Sploh vse deželne pridelke po naj-višjih cenah.

Služba občinskega tajnika

se odda v Libučah.

Plača na mesec 50 kron. Prednost ima prosilec, ki je zmožen uradovati slovenski in nemški. — Prošnje se naj pošljejo do 15. marca občinskemu uradu v Libučah, p. Pliberk.

55 3-1

Jožef Brandl,
izdelovalec orgelj v Mariboru

24-21 se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

KUVERTE
s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Med. univ.

dr. Anton Vilimek

usoja si cenjen. občinstvu uljudno naznaniti, da bode s

**10. svečanom
1902**

izvrševal zdravniško in zobozdravniško prakso

v Gornjemgradu

v hiši
gospa Fišerjeve.

V najem se da pod ugodnimi pogoji gostilna v Velikovcu

z lepimi sobami za goste in tuje, z mesnico in z lepima hlevama. Tam bode uradovala posojilnica s prometom okroglih 400.000 kron in gospodarska zadruga s 400 zadružniki.

50 2-2

Oglasiti se je do 28. februarja 1902 pri „Hranilnici in posojilnici v Velikovcu“, Koroško.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanja objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastot, ponuja se spoštovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Poštenega hlapca sprejme Fr. Zupe, kmet pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah; plača od 100 do 120 kron na leto.

35 2-1

Mlinar za dravski mlin na dva para se sprejme. Pa le tak, kateri je v mlinarstvu dobro izurjen in pošten. Imel bode četrti del zasluzka in hrano. Ako pa bo heče mlin kupiti, ga pa tudi prodam. — Bartol Ribič, posestnik in mlinar v Dobravi pri Zavrču.

51 2-1

Službo cerkovnika, ki je v zvezi z organistovo, želi nastopiti s 1. majem t. l. na taki fari, kjer sta dva gospoda duhovnika. Ponudbe se prosijo na upravnštvo „Slov. Gosp.“ pod št. 2. 52 3-1

Učenka za krojačico ženskih oblačil se sprejme po potrebnosti tudi proti primerni plači v vse preskrbovanje — pri gospoj Rezi Karner v Mariboru, Kaiserstrasse 5.

43 3-1

Kovaškega učenca, pridnega in močnega, sprejme takoj Anton Koren, kovaški mojster, Pesnica št. 1 pri Mariboru.

58 1-1

Mlad organist in cerkovnik, izurjen v cecilijanskem petju, išče službe v večji fari. Naslov pri upravnštvo.

57 3-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru se priporoča v razna tiskarska dela.

Proda se.

Samo 30 gld. močna slamoreznica, reže v 4 dolž., enoletna garancija. Priporoča tudi mlatilnice, čistilnice, trijerje, vitle itd. po najnižjih cenah zastopstvo Janez Pišlar, p. Sela, Brežice.

Dobro obiskana gostilna se proda. Hiša je z opoko krita, 3 sobe, kuhinja, klet, lednica in gospodarsko poslopje, vrt, sadonosnik in njiva. Ceno pove lastnik Ignac Kramberger, trgovec v Jarenini.

36 3-1

Zidana hiša, čedna, pripravna za trgovino, na lepem mestu v dolini, četrterje od cerkve, v Št. Andražu pri Velenji, z vrtom in malim sadonosnikom, hlevi za eno kravo in 7 svinj, se proda za sveto 450 gld. ali 900 K proti gotovi plači. — Hiša se proda radi drugega podvetja.

27 4-2

Lepo, plodovito posestvo, 8 oravov v Žitečki vasi blizu broda, pošta Sv. Martin pri Vurberku, proda Andrej Deučman.

40 2-1

Lepo posestvo je za nizko ceno na prodaj v Razvanji. Hiša je nova, mlad sadonosnik, dve njivi in eden travnik. Kupci naj se oglase pri g. Spesu, tesarskemu mojstru v Mariboru. Vindenavska ulica.

44 2-1

Slivovko, izvrstno, enoletno, prodaja po prav vizki ceni Ignac Kramberger v Jarenini.

47 3-1

V najem se da.

Hiša z vrtom in z njivo v Mariboru Gaswerkstrasse št. 25 se da v najem. — Več pove Ivanka Supančič v Bistrici nad Mariborom.

63 2-1

Trgovina s krčmo blizu farne cerkve v Mariborskem okraju se da takoj v najem. Pisma na A. Perger, poste restante, Maribor.

54 1-1

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsu, ječmene, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje.
Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Ugodnosti: prihranjevanje semena, jednakomerno in hitro sejanje.
Prospekti na zahtevanje.

Echinger & Fernau

454 25-11 Dunaj XII, Neubaugürtel 7-9.

Novo!

Komad 50 K po povzetju.
Prospekti na zahtevanje.
Glavna zaloge:

Razglas.

48 2-2

V dobi od 3. do 15. marca vršil se bode na vinorejski šoli v Mariboru sledeči pouk:

1. Pouk za vinogradarstvo in sadjarstvo za posestnike vinoigradov in sadonosnikov, kakor sploh prijateljev teh panog kmetijstva.
2. Pouk viničarjev, sadjarjev in cestarjev.

Prvi pouk ima najvažnejše na polji vinogradništva in sadjarstva pri dosedanjem napredku teoretično in praktično tolmačiti. Smoter poduku 2. je pa viničarje in sadjarje največ praktično odgajati.

Število za vinorejski in sadjerejski tečaj določenih učiteljev, kateri so od c. kr. šolskega sveta poslani, je 40, viničarjev in cestarjev pa 30 oseb določenih.

Viničarji in cestarji, kateri niso od posestev ali občin poslani, ampak tečaj svojevoljno obiskujejo, dobe podporo, ako njihovo ubeščvo verjetno dokažejo z od občine potrjenim ubežnim spričevalom.

Deležniki obojih tečajev morajo pristati s seboj trtne škarje in vinjak, katere pa se tudi lahko dobro izvršene v zavodu kupijo.

Za sprejem se je oglasiti do 1. marca pri omenjenem ravnateljstvu.

**Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole
v Mariboru.**

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo „Posojilnice v Mariboru, registravane zadruge z omejenim poroštvo“, naznanja, da bode

redni občni zbor

posojilničnega društva dne 23. svečana 1902, ob dveh popoldne v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo nadzorništva o letnem računu.
2. Sklepanje o porabi čistega docika.
3. Volitev treh členov ravnateljstva.
4. Volitev enega člena nadzorništva.
5. Razni predlogi.

61 1-1

Ob jednem se naznanja, da leži računski sklep za dvajseto upravno leto 1901 tukaj na splošni pregled p. n. društvenikom.

V Mariboru, dne 8. svečana 1902.

Ravnateljstvo.

„Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medyatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medyatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

524 25

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domaćem zavodu!

Svoji k svojim.